

Finansklagenemnda Person

Uttalelse FinKN-2017-267

23.5.2017

Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap

Livsforsikring/uføredekninger/pensjon

Krav om dekning av utgifter til advokat - culpa – skl. § 2-1.

Selskapet krevde tilbakebetalt allerede utbetalt pensjon med kr 6.490. Klager kontaktet advokat som innga anke til Trygderetten. Selskapet tok anken til etterretning og omgjorde kravet til kr 2.601. Klager har krevd dekket utgifter til advokat (kr 13.500). Nemnda kunne ikke se at det forelå erstatningsbetingende uaktsomhet av noen som selskapet svarte for og konkluderte med at det ikke var grunnlag for erstatningskravet. Nemnda bemerket ellers at tvist om utgifter til advokatbistand i utgangspunktet ikke behandles av nemnda. Nemnda bemerket likevel at advokatkostnadene som krevdes i denne saken, fremsto som uforholdsmessig gitt det omstridte beløp.

Saksfremstilling

Klager mottok arbeidsavklaringspenger (AAP) fra Nav. Dette ga ham rett til midlertidig uførepensjon fra selskapet. Det fremgikk av selskapets brev, da han ble innvilget pensjon, at denne i utgangspunktet ville opphøre om ytelsen fra Nav opphørte.

Nav avslo klagers søknad om uførepensjon 14.10.16, og det fremgår av Navs brev 15.11.16 at klager ikke lenger hadde rett til AAP. I brevet heter det at Nav ville vurdere å kreve tilbakebetalt utbetalt AAP for perioden 14.10. – 13.11.16.

KLP skrev 15.12.16 til klager, at selskapet hadde fått beskjed fra Nav om at utbetalingen av AAP opphørte fra 14.10.16, og at han hadde klaget på avgjørelsen. Det heter videre i brevet:

Når Nav opphører en ytelse stanser også KLP pensjoner fra samme dato.

Vi ber om at du sender oss kopi av opphørsvedtaket du fikk av Nav. KLP vil da vurdere om du kan ha fortsatt rett til pensjon fra KLP.

Din pensjon er stanset fra 01.01.2017. Dersom KLP etter vurdering av din sak opprettholder stans av din pensjon, har du fått for mye utbetalt pensjon i tiden 14.10.2016 - 01.01.2017. Dette kommer vi tilbake til.

Brevet inneholdt en orientering om ulike klagemuligheter.

KLP opplyste i nytt brev 6.1.17 at pensjonen hadde opphørt, og ba om dokumentasjon for å kunne vurdere om klager likevel fremdeles hadde rett til pensjon. Selskapet opplyste at klager hadde fått utbetalt kr 6.419 i perioden 14.10.16 – 1.1.17, og at man ville kreve dette tilbakebetalt. Det ble opplyst at han ville få en faktura fra selskapet snart. Informasjonen om klagemuligheter ble gjentatt.

Klager tok kontakt med advokat, som innga anke til Trygderetten 17.1.17. I anken ble anført at KLP ikke hadde anledning til å kreve tilbakebetaling av utbetalt pensjon for oktober og november, ettersom klager først ble kjent med opphør av AAP-ytelsen i brev 15.11.16 fra Nav.

KLP tok anken til etterretning, og har bare krevd tilbakebetaling for desember (kr 2.601). Selskapet fremhevet på nytt at det fremdeles ikke hadde mottatt opplysninger, som ville kunne gi klager rett til fortsatt pensjon.

Krav om dekning av sakskostnader ble fremsatt 9.2.17 (salær for 6 timer á kr 1.800 + mva.).

Klager har anført at han har krav på å få dekket sine utgifter til advokat. Selskapet har utvist erstatningsbetingende uaktsomhet ved å kreve tilbakebetalt pensjon for oktober og november med henvisning til at klager har vært i ond tro, når KLP kjente til at klager først i månedsskiftet november/desember mottok Navs vedtak om stans av AAP ytelsen.

Anke ble sendt trygderetten, da det var viktig av hensyn til notoritet om at ankefristen var overholdt. Kravet er høyt, men selskapet har selv foranlediget at advokat ble engasjert. For det første har selskapet uttrykt seg så uklart at selv sekretariatet synes å ha misforstått innholdet i brevet. For det andre fremgår det av vedtektenes § 12-4 at vilkårene for å kreve tilbakebetaling er adskillig mer avanserte enn den forenklete versjonen KLP presenterer i vedtaket.

Selskapet bestrider kravet. Skadeserstatningsloven § 2-1 regulerer erstatningsansvaret. KLP er enig at det var uheldig at saksbehandler fremsatte krav om tilbakebetaling. Handlingen kan betegnes som uaktsom, men det er likevel ikke slik at selskapets ansatte har satt seg utenfor det man med rimelighet kan forvente. Selv om en pensjonist bør ha en berettiget forventning om at alle vedtak fra selskapet er korrekte, kan det ikke utelukkes at det av og til kan oppstå feil, for eksempel ved at enkelte opplysninger blir oversett i forbindelse med saksbehandlingen.

Forutsatt ansvarsgrunnlag kan ikke KLP se at utgifter til advokat er en nødvendig konsekvens av et uriktig vedtak. KLP er enig i at det i enkelte sammenhenger kan fremstå som nødvendig med juridisk bistand i enkeltsaker. I vedtaket 6.1.17 inviterte KLP klager til å ta kontakt med KLP dersom det var noe han var uenig i, blant annet om selskapet mangler informasjon. Selskapet ville da se på saken på nytt, og eventuelt treffe et nytt vedtak. På det stadiet saken var da vedtaket ble fattet, var det altså for KLP helt upåregnelig at klager ville henvende seg til en advokat for å få rettet på vedtaket. Det foreligger ikke adekvat årsakssammenheng mellom handlingen og det økonomiske tapet. Klager hadde også plikt til å begrense saken, og advokatbistand på dette stadiet av saksbehandlingen syntes som unødvendig.

Et salærkrav på kr 13.500 står uansett ikke i rimelig forhold til den verdi klager kunne oppnå ved saken. KLP har videre vanskelig for å forstå at et arbeid med den kortfattede anken kan ha medført et arbeid på 6 timer, og et salær krav i den størrelsesordenen ville etter Trygderettens praksis bli satt betydelig ned.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Et eventuelt ansvar for klagers utlegg til advokat i saken må forutsette at det er utvist erstatningsbetingende uaktsomhet av noen som selskapet svarer for. Nemnda kan ikke se at det er tilfellet. Pensjonen fra selskapet var knyttet til at klager mottok AAP. Dette fremgikk klart av selskapets brev 5.10.15 til klager. Klager har ikke bestridt at Nav i oktober 2016 avslo hans søknad om uføretrygd og at Nav 15.11. vedtok opphør av retten til AAP fra 14.10.16.

Nemnda kan ikke se at selskapet brev av hhv. 15.12.16 eller 6.1.17 sannsynliggjør erstatningsbetingende uaktsomhet. Brevene omhandler et mulig tilbakebetalingskrav, men oppfordrer samtidig klager til å ta kontakt med selskapet, klage til selskapet eller sende opplysninger. Anken til Trygderetten ble tatt ut før det forelå noen faktura.

Nemnda behandler i utgangspunktet ikke saker om dekning av utgifter til advokatbistand. Hensett til de faktiske forholdene i saken peker nemnda på at mye taler for at saken ville ha blitt løst ved at

klager hadde tatt kontakt med selskapet. Nemnda tilføyer at advokatkostnadene som kreves dekker fremstår som uforholdsmessig gitt det omstridte beløpet.

Uttalelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Ingrid Smedsrud (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).